

ROTTERDAMSCH E COURANT.

BUREAU: Hoogstraat, Wijk 10, N.° 77.

De Abonnementsprijs is per drie maanden f 6 voor Rotterdam, en f 7 franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nummers 10 Cents.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels. . . . . f 1.—
Iedere regel meer 0.20
Andere Advertentien per regel 0.20
Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

DE EXPLOITATIE DER STAATSSPOORWEGEN.

II.

Men kan het eens zijn omtrent een algemeen beginsel, waar hemelbreed verschillen in de toepassing daarvan. Een voorbeeld uit vele levert het verslag der Tweede Kamer omtrent de Staatsspoorwegen-exploïtatie. Het is waar, wordt daarin gezegd, dat in het algemeen eene Regering, die eene verrigting van particuliere nijverheid op zich neemt, buiten haar gebied treedt — doch kan de exploitatie der spoorwegen in quaestie wel zoo bepaald onder de verrigtingen van particuliere nijverheid worden gerangschikt? Waarom niet, vraagt gij? Omdat, is het antwoord, de spoorwegen van Staatswege zijn aangelegd. Nu moeten wij bekenen, dat wij maar volstrekt niet kunnen inzien, waarin dit verband, dat doet denken aan een gevolg dat slechts met geweld te scheiden is van zijne oorzaak, eigenlijk gelegen is. Iets anders is het een weg te maken, iets anders dien te exploiteren. Een beroep op het monopolie van den Staat wat het brievenvervoer betreft heldert de zaak niet op. Er heeft hier eene vergelijking plaats van ongelijksortige grootheden. Het monopolie van het brievenvervoer heeft naast vele andere redenen, wier bespreking ons te verre van ons onderwerp zou afleiden, zijn grond zoowel in het bij uitnemendheid internationaal karakter, dat dit soort van vervoer kenmerkt, zoodat daaraan voortdurende bemoeienissen van diplomatieken aard verknocht zijn, als in art. 154 der Grondwet, dat de onschendbaarheid der aan de post toevertrouwde brieven uitsprekende, wil dat de Regering voor dit gewichtig regt der ingezetenen verantwoordelijk blijft, zonder die verantwoordelijkheid geheel of ten deele op particulieren of maatschappijen, op welke zij altijd slechts eene bij zoo teedere materie gebrekkige controle kan uitoefenen, te mogen overdragen. Wanneer derhalve de voorstanders der Staats-exploïtatie beweren, dat „soortgelijke redenen, als voor de handhaving van het monopolie van de brievenpost gelden, ook voor de exploitatie der spoorwegen door den Staat pleiten“, gebruiken zij een argument dat niet in hun voordeel is, maar integendeel op sprekende wijze doet uitkomen, hoe ongerijmd het is, die exploitatie als verrigting van particuliere nijverheid in twijfel te trekken.

Er is in de tweede plaats gezegd, dat Staats-exploïtatie financieel voordeliger moet zijn, dan overgifte aan particulieren, onder beding van zeker aandeel voor den Staat in de opbrengst. Ten betooge hiervan heeft men zich op het buitenland, vooral op België beroepen. Doch teregt is daartegen aangevoerd, dat de Belgische spoorwegen, wier exploitatie de Staat slechts noode op zich heeft genomen, tot voor weinige jaren met eene aanmerkelijke schuld, of liever met eenen achterstand bezwaard waren, en dat in ieder geval de bloei der Belgische Staatsspoorwegen in de laatste jaren niets voor de deugdelijkheid der Staats-exploïtatie bewijst, daar er onder de particuliere lijnen zijn, wier opbrengst in evenredigheid sterker toeneemt dan die der Staatsbanen. Evenzeer is, den toestand der buitenlandse spoorwegen daargelaten, het beginsel, dat de Staat voordeliger zou exploiteren dan particulieren, op uitnemende wijze wederlegd. Wij kunnen niet beter doen dan de woorden zelf van het Voorloopig Verslag aan te halen. „Men had er op gedrukt, zoo leest men daar, „dat de ondernemer, wien de exploitatie zal worden geconcedeerd, door den tijd eene niet onaanzienlijke winst genieten zal, en dat „de Staat zich zelf den winst zou kunnen voorbehouden, maar daarbij uit het oog verloren, dat „de particuliere ondernemer ook daár winst kan bedingen, waar voor den Staat niet dan verlies overblijft. De Staat beheert eene onderneming, als waarvan hier sprake is, altijd op kostbaarder voet. Hij moet zijne ambtenaren hooger bezoldigen; kan „die, wanneer zij ongeschikt zijn, niet zoo spoedig verwijderen, en is, omdat zulks bij alle andere takken van Rijksdienst plaats heeft, wel gedwongen de ouden „en afgeleefden te pensioneren. Aan wetten en reglementen gebonden, is zijn beheer altijd omslagtiger „en kan hij zich, waar het de toepassing van tarieven, „het aanknoopen van betrekkingen, het trotseren van „mededinging geldt, niet zoo vrij bewegen als de „particuliere ondernemer. Deze kan, om een voorbeeld „te noemen, ook tot zekere hoogte als expeditie optreden. — De particuliere ondernemer wordt daarenboven „wel degelijk door den prikkel van het eigenbelang „gedreven om aan de eene zijde goed te exploiteren, „aan de andere dit op despaarzaamst mogelijke voorwaarden te doen. Zij heeft middelen in handen om „hare ambtenaren en bedienden daartoe te doen „medewerken op eene wijze, die bij Rijksambtenaren

„niet mogelijk is. — Al verder kan bij particuliere „exploïtatie beter voor de veiligheid van het verkeer „gezorgd worden, dan wanneer de Staat zich zelf „met het beheer der onderneming belast. In het „laatste geval toch is exploitatie en controle in ééne „hand, en zullen verkeerdheden over het hoofd worden „gezien, die het Staatstoelicht aan den particulieren „ondernemer niet oogluikend toelaten of vergeven zal.” Een uitstekend staathuishoudkundige, J. B. Say, een man aan wien een rijk gezond verstand, groote ervaring en afkeer van gewaagde stellingen een gezag hebben gegeven, dat met den tijd niet is verzwakt, geeft op treffende wijze de redenen aan waarom de Staat duurder werken moet dan particulieren. Met de aanhaling zijner woorden stappen wij tevens van deze quaestie af.

„Een particulier, merkt Say op, kent door en „door de waarde van hetgeen hij gebruikt; dikwerf „is zulks de moeilijkheid verworven vrucht van groote „inspanning, van langdurigen arbeid, van voortdurende „spaarzaamheid; ligtelijk overziet hij het voordeel „dat voor hem uit het verbruik zal voortvloeien, „en het gemis dat daaruit voor hem ontstaat zal. „Een Gouvernement heeft niet een zoo dadelijk belang „bij orde en zuinigheid; het gevoelt niet zoo levendig, „zoo dadelijk het nadeel van daarin te kort te „schieten. Voeg daar nog bij, dat een particulier „niet alleen door eigenbelang tot zuinigheid wordt „aangespoord, maar ook door de drijfveren van het „hart: zijne spaarzaamheid strekt ten voordele van „personen welke hem dierbaar zijn; eene zuinige „Regering spaart voor burgers welke zij te nauwernood „kent, en de voordeelen harer spaarzaamheid zullen „wellicht slechts voor hare opvolgers dienstig zijn.”

Er is gewezen geworden op de moeilijkheden waaraan de Staat, bij concessie der exploitatie aan particulieren, zou bloot staan, wanneer onverhoopt de middelen eens ontbraken om de wegen te voltooien. Mogelijk zou het zijn, doch waarschijnlijk niet. Gaat men al na wat gebeuren kan, welk werk van eenigen omvang zou dan voortgang kunnen hebben? Wie waarborgt het b. v. dat, bij de hooge vlugt die de kennis van de natuur en hare krachten in onzen tijd neemt, niet over dertig, twintig, misschien tien jaren, de spoorwegen door een beter en doelmatiger middel van vervoer zullen kunnen vervangen worden, en dat het daaraan besteed kapitaal nutteloos zal zijn besteed. Het is niet waarschijnlijk, doch is het onmogelijk? Stellig niet. Maar zal iemand zich daardoor laten overreden om geene spoorwegen in het geheel te hebben? — Wij kunnen begrijpen, dat men des noods in de te verleenen concessie eene clause verlangt betreffende mogelijke eventualiteiten, maar niet, dat men met het oog daarop exploitatie door particulieren zou moeten verwerpen.

Maar, zegt men, vreest gij dan niet dat bij particuliere exploitatie het belang van het publiek ten offer zal worden gebracht aan dat van aandeelhouders? Dat ééne Maatschappij, aan welke, wat de bedoeling der Regering is, de exploitatie van alle of bijna alle lijnen zal worden gund, het gezag der Regering zal verlammen? Neen, wij vreezen dit niet, omdat wij ons geen Gouvernement kunnen denken, zóó flauwhartig, zóó zwak, zóó diep gezonken, om den moed niet te hebben gebruik te maken van de afdoende middelen, die het ter dienste staan om misbruik te keeren en tot nakoming van wettelijke voorschriften te dwingen. Wanneer Koning, Ministers, Vertegenwoordiging en kiezers, eens goedvonden in zaken van Staat Gods water over Gods akker te laten loopen, ja, dan zou er zeker anarchie en straffeloos misbruik van alle kanten optrijzen: doch laat zich zóó iets denken? Zoo lang de Staat zijnen plicht doet, zal men van particuliere exploitatie evenmin als van eene eventuele invasie van vreemde aandeelhouders iets te vreezen hebben. Wat zou er worden van eene Staats-exploïtatie, indien de Regering hare plichten uit het oog verloor.

Het argument dat in het belang van uitgediende officieren de Staat zijne spoorwegen zelf zou moeten exploiteren, wederlegt zich zelf. Daargelaten dat wij niet inzien waarom militairen aan geschikte burgers moeten worden voorgetrokken, gelooven wij, dat bij de keuze van spoorweg-beambten meer aan de publieke veiligheid en eene goede dienst moet worden gedacht, dan aan protectie van bepaalde personen. De spoorwegen door den Staat te doen exploiteren, om aan de finantien der Invalidenhuisen te gemoet te komen — ziet, dat gaat wat heel ver.

Ten slotte wijzen wij op de aanmerking, die gemaakt is geworden, dat Staats-exploïtatie ook in het belang was van eene zoo spoedig mogelijke aansluiting van ons spoorwegnet met het buitenland. En waarom?

Overweegt de reden aandachtig, want zij verdient het wel. „Bleven de spoorwegen onder het eigen beheer van „het Gouvernement, het zou in de hoop op meerdere „opbrengst een prikkel vinden, om die aansluiting „door alle mogelijke middelen te bevorderen en daartoe „de hulp zijner diplomaten te gebruiken. Bij overgang „in handen van particulieren kon die ijver ligt verflauwen.” Men gaat hier dus uit van de volgende onderstellingen: 1°, zonder den prikkel van het eigenbelang zal de Regering het Staatsbelang verwaarlozen; 2°, de Staat heeft bij meerdere opbrengst geen belang, niettegenstaande hij aandeel heeft in de opbrengst (art. 53 en 54 der concessie); 3°, de Maatschappij en hare aandeelhouders zullen zoo wars worden van het aardsche slijk, dat zij niet langer zullen uitzien naar de middelen, om door aansluiting met het buitenland het vervoer langs de spoorwegen en daardoor de winsten te vergrooten; 4°, het eigenbelang werkt sterker bij den Staat dan bij de particulieren. Sapiënti sat.

En hiermede nemen wij afscheid van de levensvraag: of de exploitatie der Staatsspoorwegen al dan niet aan particuliere krachten moet worden gund, om de aandacht op het overige gedeelte der beide wetsontwerpen te vestigen.

ROTTERDAM 11 April.

Onder het opschrift „Amsterdams Patriciërs“ heeft de heer Mr. J. van Lennep in de Amsterdamsche Courant een bezadigd woord tot zijne stadgenooten gericht, naar aanleiding van een anoniem gedicht, bij den boekhandelaar H. J. van Kesteren aldaar verschenen. Die „diatribe“ keurt de heer van Lennep af, eerstens omdat er slechts verbittering aan weerszijden uit kan geboren worden, en ten anderen omdat „de dichterlijke brief aan een geheel verkeerd adres is gericht.”

„De schrijver heeft gehandeld als iemand, wien men in 't gedrang op de teenen getrapt heeft, en die nu met onbezonnen drift den eerste den beate een slag in 't aangezicht geeft, zonder te onderzoeken of hy wel den rechten man voor heeft.”

De schrijver geeft aan de Amsterdamsche Patriciërs de schuld, dat de negotiatie voor 't kanaal niet volgekomen is, en verwijt hun, dat zy enkel effecten koopen. Wie hy nu door de Patriciërs verstaat, zegt hy zelf in zeer duidelijke bewoordingen. Het zijn de *Teigen van den Geus of d'ouden Waterleeuw, Dier vroedschap, stout in daad en schrand in gedachte, De burgerkoningen uit Neerlands gouden eeuw.*

Alzoo de in Amsterdam woonachtige afstammelingen van hen, die tusschen 1578 en 1795 hier Leden der Regering geweest zijn: — deze nu onderstelt hy, dat hy in ziele zoude geweest zijn, de negotiatie vol te tekenen. — Hy had het echter niet by eene bloote onderstelling moeten laten, maar zich de moeite behoeven te getroosten om eens te onderzoeken, wat er van de zaak was.

Die moete ware zoo groot niet geweest: hy had eenvoudig Wagenaars Amsterdam met het Vervolg by de hand kunnen nemen, de alfabetische Regeeringslijsten naslaan, en de namen, die er op voorkomen, met die, welke in het Adresboek staan, te vergelijken.

Ik heb zulks gedaan, en ik geef hier het beknopt resultaat van mijn onderzoek: ik geloof, dat het den schrijver, en zelfs de meesten onder mijne lezers, verrassen zal.

Van die namen komen er in 't geheele Adresboek nog juist twee en dertig, zegge 32, voor.”

Van deze — zegt Mr. van Lennep — zijn er ten hoogste acht, die voorrijk gehouden worden, „zoodat de adressant met zijn klacht dient te worden gerevoveerd waar het behoort.”

Behartiging verdient inzonderheid het woord, waarmede de grijze letterkundige besluit, als hij raadt om noch op de geldmannen, noch op de zich nu terugtrekkende petitionarissen, noch op deze of gene politieke partij noch op den concessionaris, noch op het prospectus te schelden, maar de hand in eigen boezem te steken en na rijp beraad met bedaard overleg zoodanige middelen aan te wenden als nog kunnen strekken om eene zaak, die men gezegd heeft zoo vurig te verlangen, tot een goed einde te brengen.

Meer en meer wordt het duidelijk dat de markies Wielopolski in ongenade is gevallen. Generaal Berg is te Warschau aangekomen, zoo men zegt, met bevel: „om zonder enig uitstel en het koste wat het koste den opstand te dempen.” Met belangstelling zullen wij de door hem te nemen maatregelen nagaan, doch, gedachtig aan het beruchte manifest van de Poolse opstandelingen, twijfelen wij of hij dit doel zoo spoedig zal bereiken als men te St. Petersburg schijnt te onderstellen.

De tijdingen van het tooneel des opstands luiden, als gewoonlijk, zeer tegenstrijdig. Elke dépêche, waarin eenige overwinning van de opstandelingen wordt gemeld, wordt zoodra mogelijk officieel tegengesproken. Nogtans schijnt het zeker dat de opstand zich meer en meer uitbreidt; zoo heeft zich, luidens een telegram uit Krakau, in het gouvernement Sandomir eene sterke bande van 600 opstandelingen gevormd. Daarin wordt tevens melding gemaakt van een feit dat niet van gewigt is ontbloeit. Een zevental kozakken zouden namelijk de Oostenrijksche grenzen hebben overschreden. Zij werden aangehouden en ontpand, maar weder in vrijheid gesteld, toen het bleek dat zij slechts door onbekendheid met het terrein het Oostenrijksche grondgebied hadden geschonden.

De diplomatieke onderhandelingen tusschen Engeland, Oostenrijk en Frankrijk schijnen een pijnlijken indruk te weeg te brengen bij het Hof van Berlijn, en Pruisen ziet met innige spijt dat Oostenrijk meer en meer de sympathie van Europa geniet.

De Kölnische Zeitung — die alle denkbare middelen in het werk stelt om hare beruchte mededeeling zoo lang mogelijk te verdedigen — treedt heden weder in eene uitvoerige beschouwing over Oostenrijks houding in de Poolse quaestie. Zij meent, op gezag van haren Wiener correspondent, dat Oostenrijk nog geenszins het voornemen koesterd om van rol te verwisselen, en men kan volgens hem gerust-zij aan nemen, dat zoo lang staatliden als Vorst Gortschakow en graaf Wielopolski het vertrouwen des Keizers bezitten [de correspondent van de K. Z. twijfelt dus nog aan de ongenade van deren lasten], Oostenrijk geene andere houding zal aannemen; in elk geval zal die Regering nimmer verder kunnen gaan dan waartoe men te Londen vast besloten is.

De verbeurdverklaring van de Engelsche steamer Ward Jackson door het Zweedsche Gouvernement, schijnt aanleiding te zullen geven tot diplomatieke moeilijkheden met Engeland. Een schrijven uit Stockholm, aan het Journal des Débats gericht, zegt dat de Engelsche gezant, de heer Jerningham, geëischt heeft dat het schip onmiddellijk in vrijheid zou worden gesteld. De Zweedsche Regering heeft evenwel aan dit verlangen tot nu toe geen gehoor gegeven, en, niettegenstaande de onophoudelijke pogingen van den gezant bij den minister van buitenlandse zaken, den heer Manderström, zijn naar Malmoe strenge bevelen gezonden om de inbeslagname te handhaven. De heer Daschkoff, Russisch gezant, doet dan ook het mogelijke, opdat de Zweedsche Regering bij dit besluit zou blijven volharden. Met de grootste belangstelling ziet men den loop te gemoet, welken deze zaak zal nemen.

Dezer dagen deelden wij op gezag van Dagblad mede, dat de Koning van Denemarken tot voorwaarde zou hebben gesteld, om zijne toestemming te erlangen dat Prins Willem tot Koning van Griekenland zou worden benoemd, dat Engeland hem het ongestoorde bezit van Sleeswijk-Holstein zou verzekeren. Thans zegt het City-organ, The Times, officieel (?) te kunnen verzekeren dat deze voorwaarde niet alleen niet is gemaakt, maar dat men er zelfs niet aan zou hebben gedacht. Intusschen meent The Morning Post, hoewel de mededeeling van Dagblad voor onzin houdende, dat ook de jongste pogingen om den vacanten troon te bezetten, op talrijke moeilijkheden zullen afstuiten. De Deensche pers trekt met alle mogelijke wapenen tegen deze candidatuur te veld en schijnt zeer bezorgd te zijn om een der erfenamen voor den Deenschen troon te missen.

De Italiaansche Kamers hebben hare werkzaamheden hervat. Onmiddellijk is het budget van binnenlandsche zaken aan de orde gesteld, waarover wellicht eenige politieke discussiën zullen worden gevoerd.

De nieuw benoemde minister van buitenlandse zaken, de heer Visconti-Venosta, heeft eene circulaire aan de buitenlandse gezanten gericht, waarin hij hun mededeelt, dat zijn optreden geene verandering zal brengen in de Italiaansche politiek.

Het nieuwe Spaansche ministerie heeft gisteren voor de Kamer gedeputeerd. De markies de Miraflores heeft het regerings-programma voor de Kamer blootgelegd. Voor zoo ver wij uit het korte verslag, dat de telegraaf ons bracht, kunnen opmaken, laat het in duidelijkheid veel te wenschen over. Men spreekt van behoudende liberaliteit, zonder eenige verdere verklaring dezer sonderlinge combinatie van woorden, van constitutionele wettigheid, terwijl men vergeet er bij te voegen dat het Kabinet de grondwet anders zal uitleggen dan het Kabinet O'Donnell. Er wordt aangekondigd dat eenige wetsontwerpen zullen worden ingetrokken om er wijziging in te brengen, die men niet noemt, en hetzelfde stilzwijgen wordt in acht genomen ten opzichte van de herziening der Constitutie. Het eenige punt waaromtrent geene duisternis heerscht is, dat het Ministerie de bevoegdheid zal vragen, belastingen te heffen ten einde in de uitgaven te voorzien, in afwachting dat het budget zal kunnen worden bediscussieerd.

Ten opzichte van de buitenlandse politiek wensch men neutraliteit tot basis te doen strekken: eindelijk doet de heer Miraflores een beroep op de partijen, om hem het regeren mogelijk te maken.

De heersche onduidelijkheid heeft eenige leden der Cortes dan ook aanleiding gegeven, den Minister te verzoeken zich nader te verklaren, aan welk verzoek slechts schoorvoetend is gehoor gegeven.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 10 april. — De tentoonstelling der bruidsgeschenken aan den Prins en de Prinses van Wallia wordt den 10 dexter in de Italiaansche galerij van beeldhouwwerken in het museum van South Kensington voor het publiek geopend.

— Men heeft het plan gevormd voor den stichter van het groote spoorwegstelsel een fonds op te rigten, onder den naam van „the George Stephenson Fund.”

— The Times zegt: Wij zijn officieel gemachtigd te verklaren dat Denemarken geenszins heeft voorgesteld, of zelfs het plan heeft gehad voor te stellen, de voorwaarden die door dagbladen zijn vermeld. Wij kunnen er bijvoegen dat Denemarken er nimmer aan gedacht heeft om voorwaarden te stellen, die vreemd waren aan den Griekischen toestand. De plannen waarvan Dagbladet gesproken heeft, zijn dan ook eenvoudig de woorden van den redacteur, en zij worden door het Gouvernement ontkend.

De Holsteinsche Landdag zal, daartoe aangezet door de Duitse Mogendheden, waarschijnlijk de liberale voorstellen van den Koning van Denemarken verwerpen, omdat zij niet te gelijktijdig op Sleeswijk kunnen worden toegepast. De Europeesche Mogendheden zullen zich tegen hunne plannen verzetten, omdat zij ten doel hebben de Deensche Monarchie te verbrekken. Zij zouden zeer zacht interveniëren

indien men een poging deed, om ze met behulp eener vreemde Mogendheid te verwezenlijken.

— The Morning Post wijdt een artikel aan de diplomatieke onderhandelingen der Westersche Mogendheden in de Poolische quaestie. Daarin worden o. a. bevestigd, en wel op de meest positieve wijze, de geruchten die reeds zijn verspreid en volgens welke Frankrijk, Engeland en Oostenrijk elk eene afzonderlijke nota aan het Kabinet van St. Petersburg zullen zenden. Opmerkelijk zijn de woorden van dit orgaan, wanneer het den inhoud dezer nota's bespreekt: „De Europeesche Mogendheden — zegt The Post — behoeven hunne hersenen geen geweld aan te doen om de Weener tractaten uit te leggen, omdat hunne interventie niet gegrond is op het plan om aan Rusland te vragen zijne verplichtingen na te komen, die sedert jaren stelselmatig zijn verkracht. Men verwacht van Rusland niet dat die Regering aan Polen een bestuur geve, geschoeid op den leest van de tractaten van 1815, maar juist een waardoor een einde wordt gemaakt aan den geest des opstands, die dit Rijk steeds beroert. Dit ligt ten grondslag voor de verschillende nota's.

— J1. woensdag werd te Belfast het dooivonnissvokrokken aan den persoon van Daniel Ward, die op den 10 mei Charles Wilgar had vermoord. 8 a 9000 nieuwsgierigen woonden dit treurig schouwspel bij.

FRANKRIJK.

PARIJS 10 April.

(Particuliere Correspondentie.)

Benige dagen geleden sprak ik a van een op in het oog vallende wijze gezet maar geheimzinnig artikel van La Patrie, dat eene spoedige uitkomst der ten gunste van Polen aangeknoopte onderhandelingen beloofde. Heden schijnt La Patrie zelf ontmoedigd te zijn, en zegt ten opzichte dier onderhandelingen: „Onze mededeelingen laten ons nog niet toe de uitkomst daarvan op eene stellige en juiste wijze te doen vooruitzien.“ Men weet wat dit beteekent, namelijk dat alleen de oorlog het vraagstuk kan oplossen. La France, het blad van den heer de la Guéronnière, spreekt er anders over, en verklaart in een met groote letters gedrukt artikel, dat de gemeenschappelijke en gelijktijdige stap der drie Kabinetten zeker en werkelijk is, ja in dit zelfde oogenblik reeds gedaan wordt.

Ieder der drie Kabinetten zendt eene nota naar St. Petersburg. Elkeen weet dit, en La France vertelt ons dus niets nieuws. Maar wat die drie nota's zullen uitwerken zegt dat blad niet, en men meent grond te hebben voor de vrees dat zij niets hoegenaamd zullen uitwerken.

De dépêches uit Warschau schijnen een lang voortgezeten feit te bevestigen, namelijk de ophanden zijnde afreiding van den Grootvorst Konstantijn en het in ongenade vallen van den markies Wielopolski, die door zich bij beide partijen aangenaam te willen maken, zich bij beide evenzeer gehaat heeft gemaakt. Door den majoor Scarpa, voormalig wapenbroeder van Garibaldi in Sicilië, tot Aspromonte toe, is de volgende door Le Progrès de Lyon medegedeelde brief aan een vriend geschreven.

„Krakau 1 april. — Zoo als ik u gisteren meldde, heb ik mij heden morgen bij het centraal comité aangemeld, dat nauwkeurig kennis van mijne vroegere handelingen nam, en mij terstond tot luitenant-kolonel benoemde, met bijvoeging dat ik binnen twee of drie dagen naar het legerkamp zou worden gezonden. Hij die de krijgszaken bestuurt en de functien van minister van oorlog vervult is een oud Poolsch generaal, die ook in Italië gediend heeft (?) en mij zeer goed kent. Heden heb ik de Poolsche montering aangezien, die in een paar groote rijhuizen, zwarte broek, lange zwarte jas met zwarte lussen, en een witte barret zonder klep bestaat. Dit is alles wat ik mij aangaande zeggen kan. Al dagen die met mij vertrokken waren zijn aangekomen. Men heeft hun huisvesting bezorgd, en zij zien hunne afzending te moeten, want om de twee of drie dagen gaat van hier eene expeditie af.

„Het leger groeit snel aan, maar wij hebben groot gebrek aan wapenen en ammunitie. Daarom heeft de generaal mij verzocht te schrijven dat, als er middel bestaat om gewapende manschappen af te zenden, zij afgezonden moeten worden. Manschappen zonder wapenen hebben wij anders rijkelijk genoeg. De Fransche vrijwilligers die nog vertrekken moeten, zullen door tusschenkomst van het comité worden afgezonden, hetwelk mij belooft heeft die dienst te zullen bewijzen.

„Er blijft mij niets anders te wenschen over dan de dag waarop ik naar het kamp zal gezonden worden, die niet meer ver af kan zijn. Ongetwijfeld zal ik tot het vreemdelegioen behooren, dat uit Italianen, Franschen en Hongaren is zamengesteld, enz.”

Uit de navolgende bijzonderheid kunt gij opmaken dat onze Regering zich niet uitsluitend met bezuinigingen op het budget bezig houdt. De Keizer is voornemens aan de Kanunniken der hoofdkerk van Sint Jan van Lateraan te Rome de brevetten met de daaraan verbonden jaargelden te hergeven, welke door de voormsige Koningen van Frankrijk geschenken werden. Het getal der brevetten is acht. Door Hendrik IV ingesteld, werden zij door de omwenteling van 1789 afgeschaft en, door Lodewijk XVIII hersteld, door de omwenteling van 1830 andermaal vervallen verklaard.

Als Souverein van Frankrijk is de Keizer zelf regens kanunnik van Sint Jan van Lateraan. Aangezien er niets zonder reden gebeurt, gelooft men dat Z. M. door dit middel de sympathie der Romeinsche grootwaardigheidbeleiders voor zich winnen wil, maar het is niet bekend of die pensioenen uit de bijzondere kas des Keizers zullen worden betaald, of op het budget zullen voorkomen, dat de goedkeuring der Wetgevende Kamers vereischt.

Prins Napoleon is nog niet naar Egypte afgereisd, omdat hij, naar gezegd wordt, als oud-minister van Algerië en de koloniën, zich niet op het oogenblik verwijderen kan waarna over het lot van Algerië beraadslaagd wordt. Denklijk zal hij aan de morgen aanvangende beraadslagingen over het ontwerp senatus-consult deel nemen. Prinses Clotilde vergezelt haren Gemaal bij zijne aanstaande reis.

Onze prelaten hebben plan aan den verkiezingsstrijd deel te nemen. Onder anderen zou de aartsbischop van Kamerijk de kandidatuur van den heer Thiers te Valenciennes, hetwelk tot zijn aartsbisdom behoort, ondersteunen. Te Poitiers verklaart de bekende bisschop Pie zich reeds ten sterkste voor de kandidatuur van den heer Montequivou. De bisschop van Nîmes moet verklaard hebben die van den heer Guillaume Guizot, zoon van den beroemden Staatsman, te zullen ondersteunen, hetwelk als een blijk van erkentelijkheid van dien prelaat jegens den laatstgenoemde wordt aangemerkt, die zich een zoo ijverig verdediger van de wereldlijke magt der Pausen betoond heeft. De bisschop zou dan ook gezegd hebben dat de Katholiek de verdiensten van zekere Protestanten moeten weten te erkennen.

Madama Koning van Madagascar heeft den door hem tot hertog des Rijks verheven heer Lambert aanzienlijke concessien tot ontginning van de rijkdommen des lands gedaan, en de Moniteur meldt

heden dat de Keizer, in het algemeen belang van Europa, den senateur baron de Richemont tot het vestigen eener maatschappij gemagtigd heeft, die de exploitatie der aan den heer Lambert verleende concessien ten doel zal hebben.

Tevens verneemt men dat de Minister van oorlog verscheiden onzer officieren verlof gegeven heeft zich naar Madagascar te begeven, waar zij de troepen van Koning Radama in den wapenhandel zullen oefenen.

Maandag avond werden de soirées in de Tuileries hervat, na verloop van welke het Hof zich te Saint Cloud gaat vestigen.

— Volgens de Italia zal de reis van Koning Victor Emmanuel niet langer dan twintig dagen duren; graaf de Sartiges vertrekt aanstaanden maandag naar Florence. De zitting van het Wetgevend Ligezaam is tot en met 30 april verlengd. Het handelsverdrag tusschen België en Italië is gisteren te Turijn geteekend.

— Te Marseille ontvangen berichten uit Athene, van 4 dezer, zeggen het volgende: Niettegenstaande de Nationale Vergadering Prins Willem van Denemarken met algemeene stemmen tot Koning verkozen had, is de bevolking onverschillig gebleven. Door de Afgevaardigden was een besluit genomen, waarbij aan ieder hunner eene maandelijksche bezoldiging van 300 drachmen wordt toegekend, maar daarop is een oproer uitgebarsten, waarbij de glazen bij hen die het voorstel gedaan hadden ingeworpen zijn. Aan het hoofd van dien opstand stonden vele ambtenaren, wier bezoldiging door de Nationale Vergadering verminderd was, 600 man der nationale garde en vele officieren, waartoe de zoon van Kalergis behoorde. De Nationale Vergadering was sedert twee dagen geschorst, en vele leden wilden hun ontslag indienen.

De dagbladen van Athene deelen een brief van den Franschen minister Drouyn de Lhuys aan Kalergis mede, waarin hij zegt: „Gij weet dat het onrechtvaardig zijn zou de reserve aan onverschilligheid toe te schrijven, welke de gebeurtenissen en de houding der Grieken zelve ons in de laatste crisis hebben opgelegd. De dag zal komen dat uw land de oude vriendschap van Frankrijk beter op prijs zal weten te stellen. Wij zullen geduldig dien dag afwachten.”

Duitschland.

BERLIN 10 april. — De Staats-Anzeiger deelt het volgend schrijven des Konings aan het Ministerie, gedagteekend uit Berlin 5 april, mede: „De verpligtheid inhoud der nu uit alle gedeelten des lands ingekomen berichten, over het door mij ter eere der dapperen strijders van 1813, 1814 en 1815 verordend feest van 17 maart, noopt mij mijne tevredenheid over de daarbij overal aan den dag geleide warme sympathie des Volks openlijk uit te spreken, en met name de provinciale en stedelijke besturen, alsmede de bijzondere personen, die tot waardige viering van het feest gewillig en opofferend medegewerkt hebben, openlijk en hartelijk dank te zeggen. Het heeft mij goed gedaan daarin een levendig bewijs van de getrouwe gezindheid te vinden, met welke mijn Volk ten allen tijde geneigd is aan elke Vaderlandsche aanporing gevolg te geven. Opbeurend is het voor mij geweest te zien hoe de onveranderlijke overeenstemming, die in Pruisen Koning en Volk met elkander verbindt, zich in de nieuwe erkenning betoond heeft, welke mijn Volk in gemeenschap met mij aan de strijders heeft doen ten deel vallen, die bloed en leven voor den Troon en het Vaderland hebben veil gehad. Deze gezindheden hebben mijn vertrouwen op nieuw versterkt, dat in de Natie het bewustzijn geworteld is hoe haar wezenlijk welzijn alleen door een hecht en vertrouwend aansluiten aan haren Koning op den weg van den verstandigen en daarom heilzaambrengenden vooruitgang, en niet op de dwaalwegen der wijsgeerige tijdstroomingen te vinden is. Tervelk het Staats-ministerie opdraag deze uiting van mijnen dank en van mijn vertrouwen ter algemeene kennis te brengen, roep ik het tevens op om mij verder te ondersteunen in mijne pogingen, tot het tegengaan van invloeden die het geluk van mijn Volk verstoren, en de eens met zijn bloed verworven nationale grootheid des Vaderlands, het luisterrijk verworven goed van een roemrijk voorleden, met vernietiging bedreigen.“ (get.) WILHELM.

Naardien dit door geen der Ministers gecontra-signeerd schrijven als eene zuiver persoonlijke verklaring des Konings moet worden beschouwd, erkennen de dagbladen dat het om die reden ook aan geenlei beoordeeling mag onderworpen worden.

— De ondernemers van een vondelinghuis te Berlijn, waartegen dr. L. Rüge, gelijk uitvoerig vermeld is, zoo krachtig was opgekomen, hebben hun plan laten varen, te meer omdat de hooge autoriteiten hunne goedkeuring aan dat plan, zóó als het ontworpen was, nooit gehecht zouden hebben.

Per Telegraaf.

PARIJS 11 April.

In het officieel gedeelte van den Moniteur wordt gezegd dat de Poolsche opstand zich voornamelijk in het Gouvernement van Augustowa begint uit te breiden. De nieuwe nederlaag door het Russische leger geleden wordt bevestigd.

BERLIN 11 April.

De partij van den Vooruitgang nam gisteren het voorstel van den heer Twesten aan, tot het doen eener interpellatie over de vraag, of de Regering in de jongste handeling der Regering van Denemarken de vervulling ziet der in 1850 en 1852 door dat Land aanvaarde verplichtingen, en of zij zich, nadat deze openlijk geschonden zijn, nog aan die afspraak gebonden acht.

TURIJN 11 April.

De Persveranza meent de door sommige dagbladen medegedeelde verontrustende geruchten aangaande Venetië te kunnen tegenspreken. Wel gelooft het blad, dat aan de grenzen eenige mannen van de bewegingspartij toebereidselen maken, die de openbare orde weder in gevaar zouden kunnen brengen, maar noch die geruchten, noch die toebereidselen behoeven eenige ongerustheid te weeg te brengen, omdat men vertrouwen kan stellen in de voorzorgen en de kracht van het Gouvernement en de wijsheid van het volk.

Nat. Leen. 72.75. Nieuwe Leen. 73.75.

ATHENE 10 April.

De Fransche gezant alhier heeft kennis gegeven dat zijne Regering de keuze van den nieuwen Koning goedkeurt.

BUCHAREST 10 April.

De Regering heeft een verdrag aangaande handel, scheepvaart en letterkundig eigendom met Italië gesloten.

MADRID 10 April.

Door den minister Sierra is toestemming gevraagd om de belastingen tot 1 juli te blijven heffen. Hij heeft verklaard zijne ontwerpen tot hervorming der tol-tarieven te zullen intrekken, ingeval dit niet in dis-

cussie komt. Morgen zal de heer Rivero de Regering over de jongste Minister-crisis interpellieren.

LONDON 11 April.

LIVERPOOL 11 April.

Katoen. Heden zijn 5000 b. afgedaan.

BERLIJN 11 April.

Rogge 45½, op lev. 45½. — Raapolie 15½, op lev. 15½.

LONDON 11 April.

Geconsol. 3 pc. 92½. Spanje 3 pc. 53; dito Cert. 10½; dito Amort. 28½. Portugal 48½. Mexico 3 pc. 32½. Grenada nieuwe 32½. Grieken 27½; dito Coup. 13. Holl. 4 pc. 100½. Wissel 3/4m. Amst. 11.18½.

PARIJS 11 April.

Frankrijk 3 pc. 69.95, 70.20; dito 4½ pc. 97.50; Cred. Mob. 1453. Fr. Oostear. Spoorw. 505; Russ. dito —. Spanje 3 pc. 50; dito 2 pc. 46½. Italië 72.60.

ANTWERPEN 11 April.

België 4½ pc. 100; dito 2½ pc. —. Oostear. Met. 5 pc. 67½; dito Nation. 72; dito Cred. Actien 486. Spanje 3 pc. 49½; dito 2 pc. 45½. Cred. Guillou —.

BERLIJN 11 April.

Oostearijk Metall. 5 pc. 69½; dito Nation. 5 pc. 74. Russ. Stiegl. 5de serie 90½; dito 6de ser. 96½; dito 1862 5 pc. 93½; dito Nieuwe 3 pc. 59½. Wissel Amst. 142½. Disconto —.

WEENEN 11 April.

Oostearijk Metall. 5 pc. 75.60; dito Nat. 5 pc. 81.60. Bank-Actien 801; Credit-Actien 206. Loten 1860 —. Fr. Oostear. Spw. 221. Wissel Londen 111.10. Disc. —.

FRANKFORT 11 April.

Oostearijk Metall. 5 pc. 67½; dito Nation. 5 pc. 72; dito Loten 1860 —. Spanje 3 pc. 50; dito 2 pc. 46½. Wissel Weenen 106½. Disconto —.

HAMBURG 11 April.

Rusland N. 3 pc. 56½. Spanje 3 pc. 46½; dito 2 pc. —. Verreishank —. Wissel Londen 13.04. Dito Amst. 35.80. Disc. —.

MADRID 10 April.

Spanje 2 pc. 46.90; dito 3 pc. 51.60.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 11 April.

Heden hield de Koninklijke Nederlandsche Yachtclub in haar verenigings-gebouw eene algemeene vergadering, welke door Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden werd gepresideerd.

Na de ballottage der voorgestelde kandidaten. werden door Z. K. H. eenige mededeelingen gedaan aangaande den toestand der Vereeniging in het afgelopen jaar, waarin ook een kort verslag gedaan werd van de verrichtingen der meteorologische commissie in datzelfde tijdvak, waaruit bleek, dat aan die voor handel en scheepvaart zoo nuttige inrigting, bij voortdurend eene gewenschte medewerking der scheepsegezagvoerders ten deel valt; terwijl zij zich ook in de ondersteuning van vele belangstellenden mag verheugen.

Wijders werd zeggz gemaakt van de in den afgelopen winter in het verenigings-gebouw gehouden wetenschappelijke voordrachten, en aan dr. A. Pierson, die, op uitnoodiging van den Raad, op zich genomen heeft zes spreekbeurten te vervullen, voor deze zijne welwillendheid den dank der Vereeniging toegebragt.

Hierna werden de heeren J. van Hoboken van Cortgene en J. Havelaar, die als leden van den Raad aan de beurt van aftreden waren, als zoolanig herkozen; terwijl in de plaats van den heer F. s' Jacob, die zijn ontslag heeft verzocht, de heer G. L. Herckenrath tot lid van den Raad werd benoemd.

Door de daartoe in de vorige vergadering benoemde commissie werd hierna rapport uitgebragt van hare opnemering der rekening van den thesaurier over het afgelopen boekjaar, hetwelk geen ongunstigen uitslag aantoonde.

Na het vaststellen van het budget voor het loopende jaar, werd door de Vergadering besloten dat in dit jaar door de Vereeniging weder een wedstrijd zal worden gehouden, waarvan de dag door den Raad, in overleg met Z. K. H. Prins Hendrik, nader zal worden vastgesteld. Het plan der prijzen, door de Kon. Ned. Yachtclub voor den wedstrijd uit te loven, werd altoos aan de goedkeuring der Vergadering onderworpen en door haar aangenomen.

Na het bespreken van eenige onderwerpen van huishoudelijken aard, rigtte de vice-president, de heer Joost van Vollenhoven, een woord van dank tot Z. K. H. Prins Hendrik, voor het hernieuwd bewijs van belangstelling, hetwelk de Vereeniging weder van Z. K. H. heeft mogen ondervinden, en nadat de Prins hierop op de meest welwillende wijze had geantwoord, werd de Vergadering door Z. K. H. gesloten.

Met een enkel woord vestigen wij de aandacht onzer lezers op de in deze week te houden Bazar ten behoeve van de Nederlandsche Zending Vereeniging (zie advertentie hierachter). Meer dan gewone verscheidenheid van voorwerpen, uit vele plaatsen in on-land te zamen gebragt, zal eene ruime keus aanbieden aan de koopers, die zich op die wijze een aangenaam genot zullen bereiden en te gelijk iets bijdragen tot verkondiging van het Evangelie onder de heidenen.

Wij vernemen dat door eenige belangstellende ver-eenders van den heer Joh. J. H. Verhulst het plan is ontworpen en reeds zijne verwezenlijking nabij is, om ter eere van dien geachten orkest-directeur een afscheids-concert te geven. Daarbij zal opgevoerd worden het bekende prachtige Oratorium Die Jahres-Zeiten. [Zie advertentie.]

Naar wij vernemen is de Regering thans ijverig bezig met het vaststellen van de reglementen en verordeningen, die in de West-Indische Koloniën moeten worden afgekondigd bij het in werking treden van de wetten tot afschaffing der slavernij. De Raad van State heeft in den laatsten tijd verschillende adviezen over die reglementen en verordeningen uitgebragt, terwijl andere nog bij dat Hooge Staats-Collegie aangehangig zijn. Voorts wil men weten, dat sommige ontwerpen van wet tot herziening van het belastingstelsel spoedig bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen worden ingediend. (D. v. Z. H.)

De heer Jäger ontving gisteren het navolgend schrijven van de beide heeren eigenaren van „de Breesaap.”

Wel Edele Heer!

Het resultaat, dat aanvankelijk is verkregen van de openbare inschrijving voor het kapitaal van de Amsterdamsche Kanaal-Maatschappij, geeft ons aanleiding UEd. nu reeds ons vroeger voornemen mede te deelen, dat wij bereid zijn ten behoeve uwer onderneming kosteloos af te staan alle duingronden, in onze bezitting „de Breesaap” (waarin de kanaal-werken volgens de concessie, door de wet bekrachtigd, moeten gemaakt worden), voor den nieuwen waterweg benodigd, op den grondslag der tot nu daarvoor aangenomen afmetingen. Voor de wei- en bouwlanden, die ons behoeven, zijn wij bereid, tegen den prijs waarop onpartijdige deskundigen die gronden zullen schatten, aandelen à pari in betaling te ont-vangen.

Tevens verzoeken wij UEd. het bedrag, waarvoor namens ons bereids in de Amsterdamsche Kanaal-Maatschappij is deelgenomen, voor onze rekening te verduubelen.

Wij hebben de eer met hoogachting te zijn, enz. Amsterdam 10 april 1863.

Bij gelegenheid der voorgenomene feestviering van het herstel, vijfzig jaren geleden van 's Lands onafhankelijkheid, zal het de afbeelding verwezenlijkt worden tot het houden van eene tentoonstelling van voorwerpen, be-trekking hebbende op den staatkundigen en maatschappelijken toestand van het Vaderland op dat tijdstip. De hoofdc commissie tot het houden van eene tentoonstelling van oudheden te Delft heeft dat denk-beeld in hare circulaire van januarij jl. niet zonder vrucht kenbaar gemaakt, en de circulaire van ver-schillende sub-commissien, o. a. van 's Gravenhage en Gorinchem, hebben daarop allen nadruk gelegd, en reeds moeten belangrijke bijdragen zijn toegezegt. „De hoofdc commissie (zegt de Delftsche Courant) heeft naar ons inzien wel gedaan, toen zij besloot voor de belangrijk gedeelte zich niet enkel tot Zuid-Holland te bepalen. In het begin van maart plaatste zij eene advertentie in de Haarlemmer Courant, waarbij de medewerking van alle gemeentebesturen en particulieren in Nederland werd verzocht. Zijn wij wel onderrigt, dat zal voor de herinneringen uit de jaren 1795 tot 1813 eene afzonderlijke zaal worden in gereedheid gebragt.

Het gerucht dat een groot Europeesch huis van de laatste leening der Vereenigde Staten 100 miljoen dollars voor zich zal nemen, is ongegrond. Het huis Hope en Co. te Amsterdam heeft wel aangenomen 50 miljoen te nemen, doch onder voorwaarden, die als een hoon klonken; onder anderen werd verlangd het ophouden der vijandelijkheden. Het aanbod is derhalve van de hand gewezen. (H. en E. Blad.)

De heer J. W. L. van Oordt geeft, als voorzitter en namens de Nederlandsche hoofdc commissie voor de internationale tentoonstelling, gehouden te Londen, bij het eindigen harer taak, aan den Minister van Binnenlandsche Zaken een beknopt verslag over de werkzaamheden, door haar ten behoeve der Neder-landsche nijverheid en schoone kunsten verrigt.

Aan dit belangrijk verslag, voorkomende in de Staatscourant van heden, ontleenen wij het volgende:

Het getal inschrijvingsbiljetten voor de nijverheid bij de hoofdc commissie ingekomen, bedroeg 365 stukken. Dewijl zich echter later vele inzenders hebben teruggetrokken, werd Nederland op de internationale tentoonstelling te Londen door 283 inzenders vertegenwoordigd. De Oost-Indische koloniën leverden daarenboven 66 inzenders op, alzoo een gezamenlijk getal van 349 inzenders. Het getal 452, in de derde editie van den Engelschen catalogus voorkomende, is slechts schijnbaar grooter, omdat daarin nummers zijn overgesprongen wegens het uitvallen der inzenders.

Voor de afdeling schoone kunsten waren afzonderlijke lokalen ingerigt, namelijk zeer doelmatig groote galerijen voor de schilderijen in olieverf, en kleinere hulpgalerijen voor teekeningen, gravuren, enz.

In de galerij voor schilderijen werd aan Nederland een vak toegewezen lang 30,5 el (100 Eng. voet), waarin de schilderijen ter hoogte van 6,5 el uit den vloer konden worden opgehangen. In de kleine of hulpgalerij werd aan Nederland slechts eene lengte van 12,2 el (40 Eng. voet) toegewezen, bij eene hoogte van 4½ el uit den vloer.

Dewijl de wandvlakte van 184 vierk. el, voor de schilderijen in olieverf zeer beperkt was, heeft de hoofdc commissie gemeend, zeer voorzigtig met het toelaten van schilderijen te werk te moeten gaan.

Daar het aan ieder Natie was vrijgelaten, zelve het tijdvak te kiezen waarvan zij de vorderingen in de moderne kunst wenschte te doen uitkomen, besloot de hoofdc commissie, op voorstel van de subcommissie voor de schoone kunsten, den aanvang van dat tijdvak voor Nederland te bepalen op het jaar 1813, als dat waarop de kunstzjn, bij de herkykting der onafhankelijkheid, in het Vaderland op nieuw was ontwaakt; en ten andere, de ingezonden schilderijen aan eene keuze van bevoegde personen te onderwerpen, ten einde zij voor zich den waarborg mogt erlangen, dat de Nederlandsche kunst op de meest waardige wijze bij de internationale tentoonstelling zoude worden vertegenwoordigd.

Enige toegezegde schilderijen, in den Engelschen catalogus vermeld, zijn echter niet ingekomen. Er waren daarenboven 4 inzenders van etsen en gravuren, en 10 van bouwkunste teekeningen, cartons enz., welke voortbrengselen in de hulpgalerij werden tentoon gesteld.

Het vervoer der goederen van hier naar Londen heeft geregeld plaats gehad door de stoomschepen der Nederlandsche Stoombootmaatschappij te Rotterdam, terwijl het inklaaren en overbrengen naar het tentoonstellings-gebouw werd toevertrouwd aan de zorg van de heeren Bicker Caarten en Co., scheepsagenten te Londen.

Alle kosten van heen- en terugvoer der goederen de verzekering tegen zee- en brandgevaar, zoo hiertoe lande als te Londen, de bewaking aldaar enz. zijn door de hoofdc commissie bekostigd.

Enige Nederlandsche inzenders, zoo als de inzenders van stearine-producten, de heer M. E. Coster, inzender van diamanten, waaronder de grootste der tentoonstelling, de Ster van het Zuiden, hadden ten hunnen koste voor geschikte tropheën en etagère zorg gedragen, terwijl de trophée voor de expositie der gezamenlijke distillateurs en fabrikanten van likeuren gedeeltelijk door hen en door de hoofdc commissie is bekostigd.

De uitslag der beoordeeling door de jury, waaraan 4 leden voor Nederland waren afgevaardigd, was voor Nederland en zijne koloniën niet ongunstig, dewijl zij daarbij 68 eerepenningen en 81 eervolle vermeldingen verwierven.

De verkoop van voorwerpen van Nederlandsche nijverheid gedurende den loop der tentoonstelling en van gemelden termijn was vrij belangrijk. Vooral was de vraag naar wollen en katoenen dekens, likeuren, vergulde lijsten enz., enz., zeer aanmerkelijk. Ook van de 5 ten toon gestelde rijtuigen vonden er 4 koopers en men mag veilig aannemen dat voor vele artikelen voordeelrijke handelsrelatien met Engeland zijn aangeknoopt.

Van Nederlandsche schilderijen werden er 14 verkocht; een getal dat niet onbelangrijk is te noemen, als men in het oog houdt dat betrekkelijk slechts weinige ten verkoop waren bestemd, terwijl vele, als het eigendom der kunstverzamelaars, slechts tijdelijk uit welwillendheid waren afgestaan.

In het algemeen was de indruk door de tentoonstelling uit Nederland te weeg gebragt zeer gunstig en werd door bevoegde personen buiten 's lands erkend, dat vele belangrijke voorwerpen door de Nederlandsche nijverheid waren ingezonden.

Ook in het vak der schoone kunsten handhaafde Nederland waardiglijk zijn ouden roem.

Vele wetenschappelijke genootschappen te Londen

gaven den wensch te kennen om hunne verzamelingen met voorwerpen der Nederlandsche nijverheid verrijkt te zien. De hoofdcornmissie werd tot haar gevoegen door de bereidwilligheid van vele inzenders in staat gesteld, aan dat verzoek te voldoen. [Hier volgt een lijst van de voorwerpen aan het South Kensington Museum en aan het Royal United Service Institution afgestaan.]

Aangenomen is het, hierbij te kunnen vermelden, geen enkel voorwerp van eenig belang is ontvreemd. Andere Natien zijn daaromtrent minder gelukkig geweest.

De veelomvattende briefwisseling is geheel door het personeel van de Nederlandsche Stoombootmaatschappij gevoerd, nadat de Voorzitter, die van deze maatschappij directeur is, te vergeefs (?) naar een daartoe geschikt persoon had uitgezien.

Eene zeer matige tegemoetkoming is voor dezen arbeid aan het personeel toegekend.

's GRAVENHAGE 11 april. — Z. M. de Koning heeft heden ten 10 ure in een bijzonder gehoor ontvangen den graaf van Bylandt, nieuw benoemd Nederlandsch gezant te Konstantinopel, die ook bij de overige leden der Koninklijke Familie zijne opwachting heeft gemaakt.

Den 28 dezer zal door den Prins van Oranje, in het paleis van Z. K. H., een luisterrijk the-dansant gegeven worden, dat des namiddags ten 5 ure met een diner zal aanvangen.

Maandag morgen ten 7 ure zal de plechtige teraarde bestelling plaats hebben van het stoffelijk overblijfsel van wijlen den baron van Brien van de Grootelindt. Het lijk zal in het familiegraf onder Wassenaar worden bijgezet.

Het Indisch Genootschap zal maandag 20 dezer eene algemeene vergadering houden, waarin de volgende onderwerpen zullen worden behandeld: 1°, verandering van art. 20 van het Reglement; 2°, adres aan den Minister van Koloniën; 3°, voorstel van den heer Schill, betreffende den spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden; 4°, voorstel van den heer Munich, over het onderzoek wat van Staatswege zou kunnen worden gedaan ter vermeertering der kennis hier te lande omtrent onze Overzeesche bezittingen.

De 's Gravenhaagse kermis zal aanvangen op den tweeden maandag der maand mei, zijnde voor dit jaar den 11 van die maand, zij eindigt op dinsdag der daaraanvolgende week, zijnde den 19 mei 1863.

De jaarlijkse collecte, ten behoeve van het fonds tot aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, zal door de welwillende medewerking der wijkbesturen zoo te 's Gravenhage als te Scheveningen, worden gehouden op dinsdag den 14 dezer, des voormiddags ten 9 ure.

Als een bewijs van het zachte gemoed weder kan strekken, dat gisteren in den omtrek van Scheveningen reeds morilles zijn gevonden. Gewoonlijk ziet men deze op zijn vroegst eerst in de laatste dagen van april of in het begin van mei.

Nopos het grootinstrumentaal en vocaal concert op woensdag 15 dezer alhier door de Maatschappij de Toekomst te geven, onder de leiding van den heer J. H. Lubek, verneemt men dat o. a. zullen uitgevoerd worden: de symphonie n. 5 (in D mol) van Niels Gade; een concert voor de viool (in E dur), van Wienstems, voor te dragen door mej. A. Bido, de ouverture van de Tooverfluit; eene groote fantasie van Othello, van Ernst, uit te voeren door mej. A. Bido; de ouverture Athalia; twee zaugstukken, uit te voeren door den heer baryton. De heer van der Does, pianist van HH. MM. zal insgelijks zijne medewerking aan dit concert verlenen, dat door deze vereenigde kunstgaven een bijzonder genot belooft.

Het Koninklijk kabinet van schilderijen in het Mauritshuis alhier zal ter zake van daarin te verrigten werkzaamheden, te beginnen met maandag 13 dezer, gedurende eenige dagen gesloten zijn. De wederopening zal nader aangekondigd worden.

VOORSCHOTEN 9 april. — H. M. de Koningin heeft heden namiddag een bezoek gebracht in de dameskostschool van mej. Wunt. op het buitengoed Stadwijk, en een geruimen tijd aldaar vertoefde.

MIDDELBURG 8 april. — Door de centrale directie van Walcheren is dezer dagen eene geldleening uitgegeven van f 300,000, tegen eene rente van 4½ pct. 's jaars, en zulks ter voorziening van de in den afgelopen winter aan de verschillende dijken en zee-weringen veroorzaakte buitengewone stormschade.

SLUIS 9 april. — Tot onze groote blijdschap kunnen wij met zekerheid berichten, dat het onzen geëerbiedigden Koning behaagd heeft, aan het Domeinbestuur vergunning te verlenen tot bedijking der schorren in het achterste gedeelte van het Zwin, en dat bij die vergunning behoorlijk gelet is op eenige punten, welke met den aanleg van wegen door het Zwin in verband staan. Eerlang, en dit is eene andere reden van blijdschap, zal dan ook overgegaan worden tot de openbare aanbesteding van den gruwelweg van Nieuwvliet naar Sluis. Zoo zal dan eindelijk het lang gewenschte oogenblik daar zijn, dat eene naauwere aansluiting tusschen Sluis en het Land van Kadzand zal daargesteld worden, die, naar wij hopen, voor allen de beste vruchten dragen zal.

WAGNINGEN 10 april. — Aan de Hervormde diaconie alhier is onlangs door J. W. van Beek, vroeger dienstbode, vermaakt de som van ruim f 700, zijnde een derde harer nalatenschap, — en door mej. C. van Lutterveld een legaat van f 800, ter helfte voor het fonds der diaconie en voor dat der diaconieschool. (K. C.)

NIJKERK OP DE VELUWE 10 april. — Door wijlen ds. G. van der Plier, laatst pred. te Oosterwolde, is aan het oude mannen- en vrouwenhuis alhier vermaakt de som van f 2000, en eene gelijke som tot instandhouding der school in het alhier nabijgelegen Nijkkerk Veen. Door denzelfden predikant is aan de Hervormde diaconie alhier gelegateerd de som van f 500. (K. C.)

WIJKE 10 april. — Aan de diaconie der Hervormde gemeente alhier is door J. Schiphorst gelegateerd de som van f 1000.

HARLINGEN 9 april. — Heden morgen heeft de locomotief Friesland voor de eerste maal eenige wagens met spoorstaven en dwarsliggers van de stapelplaats over den Bolwardervaat naar de voltooid aardebaan vervoerd.

LEEUWARDEN 9 april. — Heden werd de 104de vergadering van het Friesch Genootschap van geschied-, oudheid- en taalkunde gehouden, welke door 14 leden werd bijgewoond. Bij afwezigheid van den voorzitter, werd het voorzitterschap waargenomen door den heer mr. J. H. van Boelens. Namens den secretaris bracht de heer dr. J. G. Ottema verslag uit over de winteravondvergaderingen. De heer Ottema las een ingezonden stuk voor van den heer dr. Bakhuizen van

den Brink, over het eiland Marken. De heer W. Eekhoff bracht een te Finkum gevonden hertschoorn ter tafel, en de heer mr. J. H. van Boelens bood eene aanzienlijke collectie Angelsaksische munten en kleine zilveren voorwerpen, te Terwispel gevonden, ten geschenke aan. Voorts werden onderscheidene boekwerken, aangekocht op de auctie van den heer T. R. Dijkstra, ter tafel gebracht. Op voorstel van den heer mr. W. W. Buma werd besloten, dat ter gelegenheid der vijftigjarige gedachtenisviering van Nederlands herstelling, van wege het Genootschap een geschiedkundig verhaal zou worden uitgegeven van hetgeen in 1813 in Friesland is voorgevallen. De bewerking hiervan nam de heer W. Eekhoff op zich. Tot leden werden benoemd de heeren mr. J. J. Kuipers en R. L. A. Hamster Dijkstra, beide te Leeuwarden.

HARLINGEN 9 april. — Gisteren is hier door mr. A. Telling, kantonregter van het kanton Harlingen, uitspraak gedaan in eene zaak, die zeer de aandacht gespannen hield van het publiek in geheel Friesland, welke uitspraak zeker niet minder de opmerking zal wekken van velen ook in andere provincien.

Door P. Verschuur Fr., directeur der Brandwaarborg Maatschappij de Adelaar te Amsterdam, vertegenwoordigd door mr. S. de Swart, advocaat te Leeuwarden, was van J. F. Jansen alhier betaling geëischt der premie over 1861. — Om verschillende redenen is den eiscker de bevoegdheid tot vervolging ontzegd. — De gedaagde heeft zijn zaak zelf bepleit.

Koninkl. en Ministeriële Besluiten, enz.

Z. M. heeft goedgevonden: 1°, aan J. H. T. Allebes, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als 2de luit. bij de dienstdoende schutterij te Breda, en zulks uit hoofde van verandering van woonplaats; 2°, tot 2den luit. bij de dienstdoende schutterij te Breda te benoemen H. P. van Leersum, thans fourrier.

Z. M. de Koning heeft J. E. Meyboom eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Wassenaar, en in zijne plaats als zoodanig benoemd H. C. van Calcar, onder toekeuning van eervol ontslag als burgemeester der gemeente Sommelandijk; den hoofdingenieur-directeur van scheepsbouw L. K. Turk vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het kommandeurs-kruis der 2de kl. van de milit. en burgerl. orde van Adolf van Nassau, hem geschonken door Z. K. H. den Hertog van Nassau; bij het wapen der kavalerie benoemd: bij het 5de reg. dragoniers, tot 1sten luit. den 2den luit. jhr. W. G. L. de Vaynes van Brakell, van het korps.

Door Z. M. is benoemd tot griffier bij het kanton-gereg. te Hulst mr. C. M. W. Schnell, advocaat te Utrecht.

Aan J. A. Nuyts, prov. directeur van 's Rijks bel. in Noord-Brabant c. a., is door den Koning, bij besluit van den 4 dezer, vergunning verleend om, overeenkomstig het door hen ontworpen reglement en tarief, eene Onderlinge Broederschap van ambtenaren en bedienden, behorende bij en onder het Departement van Financien, tot hulp voor weduwen, op te rigten.

Ingevolge art. 49 van het Koninklijk besluit van den 8 mei 1862 (Staatsblad n. 41), houdende voorschriften tot verdere uitvoering van de wet betrekkelijk de Nationale militie, van den 19 augustus 1861 (Staatsblad n. 72), is bij het Departement van Binnenlandsche Zaken opgevaardigd een staat van 47 manschappen, tot de luiting van 1862 behoorende, die aan de oproeping ter aflevering niet hebben voldaan.

Marine en leger.

De 1ste luit. G. J. Hofstede Crull, van het 7de reg. inf., wien in de maand juni des vorigen jaars het bevel is opgedragen om een detachement suppletietropen van 150 man met het schip Anna Digna over te brengen naar Java, is van die missie hier te Lande teruggekeerd.

Men verneemt dat de 1ste luit. B. J. Couvée, van het 1ste reg. dragoniers te Deventer, in rang en ancienniteit is overgeplaatst bij het 3de reg. drag. te 's Gravenhage.

Den laatsten dezer zal de sergeant-majoor geweermaker van het O. I. leger J. F. Mieloe naar Java vertrekken met het alsdan te Nieuwe Diep liggende schip Almonde, gezagvoerder H. G. Surie.

De 3de compagnie van het reg. art., die van den 1 mei des vorigen jaars te 's Gravenhage garnizoen heeft gehouden, onder bevel van den kapitein baron van Tuyl van Serooskerken, zal den 28 dezer maand de residentie verlaten om dien laten der a. s. maand te Arnhem terug te keeren.

Aanbestedingen.

De Minister van Oorlog zal op donderdag 21 mei 1863 in het openbaar aanbesteden de leverantie van bloedzuigers ten dienste van de militaire ziekeninrichtingen, van 1 juli 1863 tot en met 30 juni 1864, waarvan er gedurende dien tijd waarschijnlijk ten meeste 40,000 en ten minste 20,000 stuks zullen worden vereischt.

Op donderdag 28 mei a. s. zal door de commissie voor de Staatspoorwegen worden aanbesteed het maken van de aarde baan, de kunstwerken, de levering van ballast, het leggen van de spoorbaan en eenige verdere werken voor den spoorweg tusschen Roermond en Venlo.

De genie-werken, door den kapitein eerst aanwezend ingenieur te Delft aanbesteed, nl. het eenjarig onderhoud en belangrijke herstellingen aan de kazernen en magazijnen te Delft en te Rotterdam, zijn door het Dep. van Oorlog toegewezen aan den minsten inschrijver, den heer B. Veth te Delft, voor de som van f 21,000.

Bij de aanbesteding van werken aan de Hondsbosche veewerf te Petten, heden morgen te Alkmaar gehouden, is het eerste perceel, zijnde de zanddijk, bij afslag aangenomen door J. van Haften, te Slidrecht, voor f 79,000; de perc. 2 en 3, hoofden en paalwerk, zijn gecombineerd voor f 14,000 opgehouden; perc. 1, 2 en 3 zijn door genoemden van Haften aangenomen voor f 119,000; perceel 4, rijswateralen, door J. Lanser te Zijpe, voor f 8200; perceel 5, 3jarig onderhoud van gebouwen enz., door B. Swets te Petten, voor f 6900; perceel 6, leverantie van stroo, door Oldenburg te Bergen, voor f 75 de 50 voer.

Kerk- en Schoolnieuws.

Bedankt voor het beroep naar de Chr. Afgescheiden gemeente te Sluis (Zeeland) door ds. H. Renting, pred. te Middelburg.

Ongelukken, Misdriften enz.

De grenadier v. D., die zich onlangs aan verregaande mishandelingen heeft schuldig gemaakt, is naar het huis van burgerlijke en militaire verzekering te 's Hage overgebracht.

SPANJE-NOORDKUST. (Golf van Biscaye.)

Stilstaand licht te Suances.

De Spaansche Regering heeft bekend gemaakt dat,

te rekenen van den 30 april dezer jaars, een nieuw licht ontstoken zou worden op een onlangs gebouwd lichttoeren te Suances, provincie Santander, noordkust van Spanje. Het licht zal zijn stilstand, van natuurlijke kleur, 118 Engelsche voeten boven de gemiddelde oppervlakte der zee verheven en met helder weder op 7 Engelsche mijlen zichtbaar. De lichttoeren is dioptrisch of lenticulair, van de 6de grootte. De toren is 30 Engelsche voeten hoog, een weinig kegelvormig, wit, met eene groene lantaarn en verbonden met de wachterswoning. Hij staat op Punta del Torco de Afuero, aan de westzijde des ingangs van de Ria del Martin de la Arena, 28 ellen (yards) van de zee, op 43° 26' 50" N. breedte en 4° 0' 56" lengte West van Greenwich. Uit het westen komende en digt bij den wal zijnde, wordt het licht verborgen door het hoogste gedeelte van Punta del Buey, tusschen O. Z. O. en Z. O. (De opgegeven peilingen zijn miswijzing: miswijzing in 1863 20° 50' West.)

VARIA.

Alhier ter stede wordt, naar men ons mededeelt, een kind voor betoverd gehouden, en het bijgeloof gaat zoo ver, dat door den vader van het kind een haan levend gekookt zal worden, om zoo doende de jeks in huis te krijgen.

De opgewondenheid der bevolking van Weenen voor Adelina Patti schijnt inderdaad onrustbarend te worden voor de jeugdige en bevalige zangers. Op eersten Paaschdag heeft zij in de kerk der Augustijnen gezongen, en van den vroegen morgen af was er reeds zulk een ontzettende toelooft van menschen bij dien tempel, dat een aantal personen flauw viel. Bij het uitgaan der kerk om in haar op eenigen afstand geplaatst rijtuig te stijgen, geraakte de begaafde cantatrice door het gedrang der jubelende volksmenigte zoo in het naauw, daar ieder haar zien wilde, dat zij van de dame die haar vergezelde en van haar rijtuig werd afgescheiden. Met het angstzweet op het gelaat, was het haar onmogelijk zich een doortocht te banen, en moest zij wel hare toelugt nemen tot het zoeken van eene schuilplaats in het paleis van den Prins van Palffy. Gelukkig was dit tooneel door eene dame van het balkon gadegelegen; deze spoedde zich naar beneden, liet de "diva" die meer dood dan levend was door den angst in den corridor en wierp de deur dicht. De opgewonden volksmenigte liet zich echter niet terughouden om ook daar de eenige Patti te vervolgen, die ieder bewonderd had en ieder thans ook wilde zien, en zij drong tot in het paleis door. De Prinses Palffy verscheen echter in persoon voor de menigte en wist door hare kalme en waardige houding deze vreedzame maar niettemin zorgwekkende zamenscholing uiteen te doen gaan. Adelina Patti was zoo ontsteld, dat zij des avonds niet kon zingen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 11 April.

OVERLEDEN: A. Tielen, d. 1 j. — J. P. Hengsthevel, jd., 20 j. — J. den Hollander, d., 2 m. — A. J. J. Havekes, d., 4 j. — W. G. Witmond, z., 2 m. — C. van Eek, man van B. Wentink, 47 j. — M. E. de Ruyter, z., 6 m. — G. de Jong, wed. C. F. Kellenbach, 65 j. — H. P. Nijman, z., 1 j. — E. Bollerman, d., 7 j. — P. van der Lugt, z., 1 m. — G. van Heuven, wed. J. Breda, 75 j. — M. Thans, jd., 19 j. — C. van Daalen, wed. B. Brussaard, 67 j.

BEVALLEN: H. V. Bakker, geb. Hoedemakers, z. — M. Stronk, geb. Lannoy, z. — M. Deutscher, geb. Wilders, z. — M. Dijkhoff, geb. Dijkhoff, z. — C. Dam, geb. Leupe, z. — J. Leding, geb. van Wijnburg, d. — M. van Rijn, geb. Bakker, d. — N. van der Does, geb. van den Ool, d. — J. J. Grashoff, geb. Dommers, d. — M. C. Havekes, geb. de Bie, d. — J. J. Piering, geb. Kortelant, z. — J. Kraft, geb. Weverlaar, d. — J. H. G. van Diejle, geb. Orth, z. — C. Rensch, geb. van den Wijngaart, d. — C. H. S. de Jong, geb. Timan, z. — G. de Heer, geb. Edenburg, z. — A. Emens, geb. van Meeteren, d. — S. A. Palli, geb. de Keyzer, d. — C. L. Sinjorge, geb. Willems, z.

ONDERTROUWD: J. F. van der Waal, wedr., 51 j., met E. van der Vaart, wed. H. de Visser, 58 j. — J. C. Meijer, wedr., 44 j., met M. M. Voerkamp, jd., 35 j. — J. A. Welzenes, jm., 24 j., met T. E. E. Vismans, jd., 20 j. — R. M. de Jong, jm., 28 j., met D. A. Lumeau, jd., 24 j. — H. de Groot, jm., 25 j., met M. H. Emens, jd., 24 j. — H. de Groot, jm., 21 j., met E. W. Bos, jd., 26 j. — J. W. de Ruyter, jm., 23 j., met M. Kruijsbeek, jd., 24 j. — T. G. Buys, jm., 23 j., met A. M. van den Heerik, jd., 20 j. — J. T. van der Cammer, jm., 27 j., met A. G. Dooley, jd., 22 j. — S. van der Lee, jm., 24 j., met E. Vroomman, jd., 24 j. — W. F. van Zandelingen, jm., 24 j., met G. van Eymeren, jd., 29 j. — F. Bollerman, jm., 41 j., met C. Verheul, jd., 24 j. — H. J. Tieman, jm., 25 j., met F. C. Hullen, jd., 27 j. — G. G. Maas, jm., 21 j., met E. van der Grijn, jd., 23 j. — A. den Boer, jm., 26 j., met A. van Roon, jd., 22 j. — W. H. Ammerlaan, jm., 25 j., met E. van Leeuwen, jd., 27 j. — W. H. van Trigt, jm., 26 j., met A. van der Beek, jd., 25 j. — P. F. van Mikro, jm., 39 j., met A. van den Berg, jd., 37 j. — J. J. Eijzen, jm., 28 j., met P. W. A. Ferrand, jd., 29 j. — G. de Jong, jm., 25 j., met M. E. Beyer, jd., 25 j. — W. M. S. Junius, jm., 26 j., met A. G. M. Afourit, jd., 25 j. — E. Kok, wedr., 48 j., met J. Forceville, jd., 26 j. — A. van Ooy, jm., 21 j., met J. S. Schouten, jd., 20 j. — H. J. Ripet, jm., 25 j., met J. G. Kemps, jd., 26 j. — H. Temelaar, jm., 23 j., met J. J. Rittener, jd., 24 j. — C. Paape, jm., 27 j., met A. M. Le Fevre, jd., 31 j. — J. H. Kappers, jm., 21 j., met P. Vosman, jd., 20 j. — J. Philipp, jm., 25 j., met K. Harog, wed. J. van Gelder, 32 j. — S. Iijstra, jm., 32 j., met C. Muijsen, jd., 30 j. — A. van Schijndel, jm., 25 j., met J. W. L. Meulman, jd., 24 j. — P. F. Vahle, jm., 28 j., met M. C. Erkens, jd., 32 j.

Ingezonden Stukken.

Mijne Heeren!

In UKD. geacht blad van 31 Maart II., vond ik een ingezonden stuk van een bewoner van den Haringvliet, Zz.; daarmede kan ik mij geheel vereenigen, en ik geloof ieder die dikwerf de Oosterkade betreedt. — Het is nu reeds zichtbaar dat de gedane arbeid aan het grasperk aldaar tot niets leidt, en niet alleen dit, maar dat de tijd en kosten daaraan besteed verloren zijn.

Aangenomen zoude het zeker velen geweest zijn dat aan den wijk van dien bewoner van den Haringvliet eenig gevolg ware gegeven.

Terwijl ik hierover schrijf moet ik er bijvoegen dat het mij bevreemde, diezelfde bewoner van den Haringvliet niets zegt van den hoek aan de westzijde der kade aldaar. De hoek aan het oostelijk gedeelte is bestraet en in goede orde, terwijl die bij het zoogenaamde bolwerk, ik behoef niet te zeggen in welken staat, sints lang verkeert en blijft verkeeren; het is immers voor een ieder dagelijks te zien.

Waarom daár van stadswege geen groen geplant met een hek tot afsluiting, ter wering van het onaanname gezig dat zich aldaar voordoot.

Het zal wel haast niet noodig zijn hierbij te voegen dat vooral op zon- en feestdagen van welken aard ook deze hoek voor stadgenoot en vreemdeling een zeer onaanzienlijk gezig oplevert.

EEN FLANEUR.

E R R A T U M.

In het in ons vorig N. 0. geplaatst Ingezonden Stuk, getiteld: *De Vaderlandsche Geneeskunde*, staat: *Want in wetenschap, moet zijn: Want, inderdaad, ook op het gebied van kunst en wetenschap.*

Verder staat:
Doet 266 met de geneeskunst, enz. en stelt haar gelijk met alle andere vakken van KUNSTENDEEL en nijverheid.
Dit moet zijn: kunst, handel, enz.

Koninkrijken.

ROTTERDAM 11 April.

Nederl.	Werk. Schuld 2½ pct.	63½	63½	63½
doet 266	doet 3	76		
Spanje	Binnenl. 6 m. 3	49½		
	Cred. bij Guillou	116		
Portugal	Oblig. 1856/62. 3	46½	46½	46½
Russland	Oblig. St. 1854. 5	84½		
	doet 1855. 5	91	91½	91
	doet Amst. 4½	92		
	d. Spw. Act.	203½	203½	
Oostenr.	Oblig. in Metall. 2½	33	33½	33
	doet 3	64½	64½	64½
	d. Nationale. 5	68½	68½	68½
	Ad. f. 500 1860	528		
	Ad. f. 250, 1864	254		
	Bank-Actien	845	845	
Venez.	Oblig. 1856/62. 2	23½		
Mexico	Oblig. 1856/62. 2	31½		
Griekenl.	Oblig. 1856/62. 5	26½		
	Comp. 3½	3½		
Turkij.	Oblig. 1856/62. 5	44½		
Amerika.	Vereen. Staten 6	67½	67½	67½
	doet 5	64	64½	64½

De beurs leverde heden met tamelijk veel omzet niet veel verandering op. Een geringe teruggang in Oostenrijksche fondsen lokte verscheidene koopers uit en toonde de handel veel levendigheid.

Het Comité der Effecten-Handelaren.

A. J. DE JONGH, Secretaris.

Laatste prijzen ten drie ure: Portugal, Oblig. 1856/62, 3 pc., 46½; Spanje, Cert.-Coup., 107½; Oostenr., Metall., Oude, 5 pc., 64½; dito Nation., 5 pc., 68½; Priorit.-Loten, f 141½; Vereen. Staten, 5 pc., 64½, 5½; dito dito, 6 pc., 67½; Gren., Uitgest., 1½ pc., 8½; Turken Binnenl., 6 pc., 44½; f. f.

AMSTERDAM 11 April.

Nederl.	Werk. Schuld 2½ pct.	63½	63½	63½
doet 266	doet 3	76		
Spanje	Binnenl. 6 m. 3	49½		
	Cred. bij Guillou	116		
Portugal	Oblig. 1856/62. 3	46½	46½	46½
Russland	Oblig. St. 1854. 5	84½		
	doet 1855. 5	91	91½	91
	doet Amst. 4½	92		
	d. Spw. Act.	203½	203½	
Oostenr.	Oblig. in Metall. 2½	33	33½	33
	doet 3	64½	64½	64½
	d. Nationale. 5	68½	68½	68½
	Ad. f. 500 1860	528		
	Ad. f. 250, 1864	254		
	Bank-Actien	845	845	
Venez.	Oblig. 1856/62. 2	23½		
Mexico	Oblig. 1856/62. 2	31½		
Griekenl.	Oblig. 1856/62. 5	26½		
	Comp. 3½	3½		
Turkij.	Oblig. 1856/62. 5	44½		
Amerika.	Vereen. Staten 6	67½	67½	67½
	doet 5	64	64½	64½

De beurs leverde heden met tamelijk veel omzet niet veel verandering op. Een geringe teruggang in Oostenrijksche fondsen lokte verscheidene koopers uit en toonde de handel veel levendigheid.

Het Comité der Effecten-Handelaren.

A. J. DE JONGH, Secretaris.

Laatste prijzen ten drie ure: Portugal, Oblig. 1856/62, 3 pc., 46½; Spanje, Cert.-Coup., 107½; Oostenr., Metall., Oude, 5 pc., 64½; dito Nation., 5 pc., 68½; Priorit.-Loten, f 141½; Vereen. Staten, 5 pc., 64½, 5½; dito dito, 6 pc., 67½; Gren., Uitgest., 1½ pc., 8½; Turken Binnenl., 6 pc., 44½; f. f.

Nederl.	Werk. Schuld 2½ pct.	63½	63½	63½
doet 266	doet 3	76		
Spanje	Binnenl. 6 m. 3	49½		
	Cred. bij Guillou	116		
Portugal	Oblig. 1856/62. 3	46½	46½	46½
Russland	Oblig. St. 1854. 5	84½		
	doet 1855. 5	91	91½	91
	doet Amst. 4½	92		
	d. Spw. Act.	203½	203½	
Oostenr.	Oblig. in Metall. 2½	33	33½	33
	doet 3	64½	64½	64½
	d. Nationale. 5	68½	68½	68½
	Ad. f. 500 1860	528		
	Ad. f. 250, 1864	254		
	Bank-Actien	845	845	
Venez.	Oblig. 1856/62. 2	23½		
Mexico	Oblig. 1856/62. 2	31½		
Griekenl.	Oblig. 1856/62. 5	26½		
	Comp. 3½	3½		
Turkij.	Oblig. 1856/62. 5	44½		
Amerika.	Vereen. Staten 6	67½	67½	67½
	doet 5	64	64½	64½

De beurs leverde heden met tamelijk veel omzet niet veel verandering op. Een geringe teruggang in Oostenrijksche fondsen lokte verscheidene koopers uit en toonde de handel veel levendigheid.

Het Comité der Effecten-Handelaren.

A. J. DE JONGH, Secretaris.

Laatste prijzen ten drie ure: Portugal, Oblig. 1856/62, 3 pc., 46½; Spanje, Cert.-Coup., 107½; Oostenr., Metall., Oude, 5 pc., 64½; dito Nation., 5 pc., 68½; Priorit.-Loten, f 141½; Vereen. Staten, 5 pc., 64½, 5½; dito dito, 6 pc., 67½; Gren., Uitgest., 1½ pc., 8½; Turken Binnenl., 6 pc., 44½; f. f.

SPAAR- en HULPKAS.

Het BESTUUR der Rotterdamse Spaar- en Hulpkas-Vereniging brengt ter kennis aan de Belanghebbers, dat de ZITTINGEN tot ontvangst der Inlagen, weder zijnde aanvragen op MAANDAG 13 April 1863, en voort op Iederen Maandag gedurende de Zomermaanden, des avonds van zes tot negen uur en wel:

Voor het Eerste Bureau, in het Gebouw der Spuijndeling, ingang Prinzenstraat, en voor het Tweede Bureau, in een der Localen van de Academie van Beeldende Kunsten, ingang Boymansstraat.

Nuttens het Bestuur,
CORN. SCHADEE, President.
P. VAN DER SPRONG, Secretaris.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.

Wekelijksche Dienst
TUSCHEN

ROTTERDAM en LONDEN,

voor GOEDEREN en VEE.
Het Engelsch Schrootstoomschip
Earl of Auckland;

Kapitein WILLIAM W. APPLETON,
vertrekt Woensdag 16 April, des morgens vroeg.
Adres bij de Agenten G. LEVINGSTON & ZOON
en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

Rotterdam en Hull.

STOOMBOOTDIENST
voor Passagiers en Goederen.

Het Engelsch Stoomschrootstoomschip *SEA HORSE*,
Kapitein JOHN CROSS, vertrekt van ROTTERDAM
naar HULL Woensdag den 15 April, des
morgens vroeg.

Adres bij de Agenten BOUTMY & Co.

ROTTERDAM en HULL.

voor PASSAGIERS en GOEDEREN,
met de Stoomschepen

SWALLOW, ... IJDEREN
OCEAN QUEEN, ... Woensdag en Zaterdag.

Het Stoomschip SWALLOW, Kapitein CH.
HARDY, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL
Woensdag 15 April 1863, des morgens.

Adres bij *SEBASTIAN & Co.*

Al degenen welke iets te vorderen hebben van of
verschuldigd zijn aan, of Papieren en Bescheiden onder
sich mogten hebben, behoorende tot de Nalatenschap
van wijlen Mevrouw *CORNELIA REYGER*,
in wijlen Weduwe van den Heer *JAN GOENBAAD*
HARTOG, gewoond hebbende te Rotterdam, en aldaar
overleden den 20 Januarij 1863, gelieven daarvan ten
spoedigste, uiterlijk vóór 16 Mei aanstaande, opgaaf,
betaling en afgifte te doen ten Kantore van
de Notarissen *DALLEN, LAMBERT & VAN*
WIJNGAARDEN, aan de Zandblak, te Rotterdam.

OLIE-KOKERIJ.

Enkele en Dubbele gekookte, benevens
gekleekte *LJNOLIE*, van zuivere Kwaliteit,
wordt tegen billijken prijs op aanvraag geregeld
franco Rotterdam bezorgd door

J. KOCH, te Delfshaven.

Bestellingen kunnen geschieden bij den Heer
K. VINK, Stager, wijk 7, n.º 136, Rotterdam.

een HUISKNECHT.

P. G., in allen deelen in zijn vak bekwaam.

Adres, franco, onder letter O, aan het Bureau der
Rotterdamse Courant, Hoogstraat 10-77.

Een MEISJE

GEVRAAGD,
om van 11 tot 4 ure met een kind te wandelen.

Adres: Weenaplein, wijk 14-317.

UIT DE HAND TE KOOP

een Groot GEBOUW,

met NEVENGEBOUW en OPEN GROND,
zeer gunstig gelegen aan de oostzijde dezer Stad en
niet omringd aan twee zijden, bijzonder geschikt voor
School-Localen, voor Kerkgebouw of Ge-
sticht, en door de onmiddellijke nabijheid van Water
voor Fabriek of Magazijn. De Gebouwen hebben
aan de vóórzijde een seldzaam schoone Uitgigt. Het
Hoofdgebouw is eenige jaren geleden geheel vernieuwd,
excepiet den Vóórgevel, en 26 Ned. Ellen lang bij
11 N. E. breed. Het Nevengebouw met Open Gang
is 16 N. E. lang bij 5 N. E. breed. De geheele
opervlakte is 532 vierkante N. Ellen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore
van de Notarissen *VAN DER HOOP* en *REEP-
MAKER*, te Rotterdam.

De DARMSNAREN-FABRIEK

en INSTRUMENTHANDEL

van *G. SCHUSTER, JUNIOR.*

Markneukirchen n.º 255 in Saksen,
levert alle Soorten van VIOL., GUITAAR, CELLO-
en CONTRABAS-SNAREN van beste Kwaliteit, af-
nemende alle tot het Instrumentvak behoorende Artikelen,
tot de billijkste prijzen.

J. A. TERMOS,

Hoofdstad, wijk 11, n.º 120,

heeft te eer, de Ontvanger te berigten, der

Nieuwste MODELLEN van

MANTELS en MANTILLES.

Ook is zijn MAGAZIJN ruim voorzien van
de Nieuwste Stoffen voor KLEEDJES,
van CHALES-LONGS, OMSLAG-
DOEKEN enz.

NB. KLEEDJES-STOFFEN en versiere
ARTIKELLEN van het vorige Seizoen, blijven tegen
zeer lage Prijzen aangeboden.

MANUFACTUREN en MODES.

W. MORLEY.

HOOGSTRAAT, 7, 81,

annonceert de Ontvangst der NIEUWSTE

P A R I J Z E R M O D E S.

PRESENTATIE OP MAANDAG DEN 13 DEZER EN VOLGENDE DAGEN VAN

DAMES HOEDEN, MUTSEN, BLOEMEN, LINTEN, BRODERIEN ETC.

DE NIEUWSTE MODELLEN VAN

MANTILLES, MANTELS EN MANTELSTOFFEN,

SHAWLS LONGS, OMSLAGDOEKEN,

EXQUISE LYONNER ZWARTE ZIJDENS,

Moderne KLEEDJESSTOFFEN in Popelines, Mohairs, Lustres, Victoria Ripps Cachemires

Challis, Barèges, Jaconets, Brilantines, Bengalines, Toile du Nord, etc.

Ook is het MAGAZIJN ten Volledigste Gesorteerd in alle andere ARTIKELLEN het Vak ter Meubeleerij betreffende, zoo als

MEUBELNETELDOEKEN, MEUBELCHITSSEN, MOREENS, DAMASTEN, LINNENS, SHIRTINGS ETC.,

dewelke door vroegere Voordeelige Inkoopn steeds tot Civiële Prijzen blijven aangeboden.

Het reeds zoo vele jaren genoten vertrouwen dankbaar erkennende, vleit hij zich ook dit Seizoen hetzelfde voorregt te zullen mogen blijven genieten.

P R E S E N T E R E N

DE NIEUWE MODELLEN

VAN

MANUFACTUREN.

Nieuw Assortiment

ZIJDEN STOFFEN,

diverse

Fantaisie Stoffen, Chales enz.

Westenland, 4-76.

MANTILLES, MANTELS,

HOEDEN, MUTSEN

EN

andere NOUVEAUTÉS.

TAPIJTEN.

Nieuwe Collectie

TAPIJTEN, NETELDOEKSCHE GORDIJN

Behangselpapieren enz.

Westenland, 4-76.

A L L A N & Co.

PHOTOGRAFIE.

DAGELIJK, des voorhiddags van 8 tot 1 ure,
PORTRAIT-VISITEKAARTJES, volkomen
naar genoegen, per dozijn f 6.—, contante betaling.
WESTERSTRAAT. WOTKE.

BONNETERIE

CHEMISES SUR MESURE,

CHs. COUCKE,

515, Hoogstraat.

Deze nieuwe samenstelling,
gegrond op beginselen onbe-
kende dranken genomen wordt. De werking is steeds
zeker, hetgeen met sedlitzwater en andere purgeer-
middelen niet altijd het geval is. De dosis is naar
den ouderdom of krachten der personen gemakkelijk
te bepalen. Kinderen, grijsaards en de allerzwakste
zieken verdragen het zeer gemakkelijk. — Een ieder
kiest tot gebruik van het medicament het nur en den
maaltijd, die het beste met zijne gewone bezigheden
overeenkomen. De vermoedigen na de purgatie geheel
en al ophoudende door de voorgeschreven goede
voeding, zoo valt het zeer gemakkelijk zoo dikwijls
als het noodig is van het middel gebruik te maken.
— De artsen, die dit middel aanwenden, ontmoeten
geene zieken meer, die aanzelen te purgeren onder
voorzand van slechten smaak of uit vrees van te
verzwakken. De duur der behandeling is geen hin-
dernis meer en indien b.v. de ziekte het vereischt, dat
men twintigmaal achtereen purgeert, dan is men
niet meer bevreesd, om voor het einde te moeten
ophouden. — Deze voordeelen zijn nog belangrijker
als het geldt ernstige ziekten, b.v. zwellingen,
verstoppingen, huidziekten, slijmvloden en vele andere
voor ongeneslijk gehouden ziekten, maar die voor
eene regelmatige en lang voortgezette purgerende
geneeswijze wijken.

Die het Handboek van de purgerende geneeswijze
van Doctor DEHAUT, een deel, van 268 pagina's,
wordt gratis toegezonden op eene franco gedane
aanvraag. Paris, Apothek van Doctor DEHAUT, en
in de goede Apotheken van Europa, f 2.50 en f 1.50.

Voor Rotterdam verkrijgbaar bij den Heer
F. E. VAN SANTEN KOLFF.

DE VRIEND VAN IEDEREEN.

De PILLEN van HOLLOWAY.

De nevel naadely voor de gezondheid.

In alle groote en volkrijke steden is de lucht altijd
meer of minder bedorven, en kwade lucht veroorzaakt
ziekten. Om de ziekten, die door deze verpestende
lucht ontstaan, tegen te werken, is niets zoo heilzaam
en zeker dan de Pillen van HOLLOWAY. Zij werken
op het bloed even als een filtereermachine op troebel
water; zij zuiveren werkelijk de vochten van alle
onreinheden en verwijderen iedere schadelijke stof.
Deze wonderbare Pillen bezitten al de eigenschappen
van een zuiverend, behoudend en geneeskrachtig middel.
Zij hebben eene goede uitwerking op de indigestie en
koorts, en wat nog meer te verwonderen is, dewijl
zij het inwendige gestel volkomen zuiveren, regelen
en versterken zij elk orgaan afzonderlijk. De Pillen
van HOLLOWAY kunnen gebruikt worden door beide
geslachten, op iederen ouderdom en onder ieder klimaat.

De Pillen van Holloway zijn het beste Geneesmiddel
der Wereld voor de volgende Ziekten.

Dagelijksche, anderdaagsche Geelzucht.
Lendenpijn.
Aamborstigheid.
Galziekten.
Blasjes op de Huid.
Pijn in de Ingewanden.
Kolik.
Verstopping in de Darmen.
Tering.
Verzwakking.
Waterzucht.
Roode-Loop.
Roos.
Vrouwen-Ziekten.
Aanvallen van Beroerten.
Jicht.
Hoofdpijn.
Slechte Spijvertering.
Ontsteking.
Leverziekten.
Lendenpijn.
Aambeijen.
Rhumatiek.
Moestelijk Wateren.
Huidziekten.
Klierziekten of Koningszeer.
Keelpijn.
Steen en Graveel.
Secundaire Verschijnselen.
Gewrallen.
Zweren.
Eiterbullen.
Wormen van alle soorten.
Venetische Ziekten.
Tie-douloureux.
Zwakheden uit welke oorzaak
ook, enz., enz.

Zijn op franco aanvraag te bekomen bij
den Heer P. J. H. GILTAY, Depothouder te Dordrecht,
bij den Heer M. CLOOS, in de Vriesche Apotheek,
Hang, bij de Zeevischmarkt, n.º 441, te Rotterdam, en
bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depothouder
te 's Hertogenbosch; alsmede in Holloway's Eta-
blissement te Londen, 244, Strand, en te New-
York, 80, Maiden-Lane.

Door het vermeerdert debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen f 0.80, f 1.85, f 3, f 6.75, f 13.50, f 20.50.

* Door de grootste hoeveelheid te nemen be-
voordelt men zich aanmerkelijk.

NEDERLANDSCHE

HANDEL-MAATSCHAPPIJ

Openbare Aanbesteding

onder nadere goedkeuring van het Departement
Koloniën, in 13 Perdeelen, van:

15,000 Ned. G. GEZOUTEN VLEESCH.

1,720 Paar IJZEREN HENGSELS en SCH-
NIJEREN.

28,500 Ned. G. STAAP-, PLAAT- en BANDIJZ

16,400 " TAAIJZE NAGELS, VERTINDE

1,100 " ZINKSPIJKERS.

2,400 Stuks ZINK IN BLADEN.

284 " GOLLOKS, FACHINE-, GRAS

2,200 " KAPMESSEN, PATJOLS en

100,000 " SCHOPPEN.

IJZEREN GELDKISTEN.

LOSSE GOUDEN en ZILVER

KOORDEN voor Schouderkwaad

KOFFIJZAKKEN.

De Voorwaarden van Levering, welke in
geval der Gegadigden zullen worden toegezo-

ligger ten inzage aan het Departement van Kolon-

en op elken werkdag van 10 tot 3 ure, ten Kan-

der Directie der Nederlandsche Handel-Maatsch-

te Amsterdam en van hare Agenten te Rotterdam,
Dordrecht, Schiedam, aan den Helder, te Middel-

en wat het Vleesch betreft ook te Leeuwarden en
Nijverdal, en de Koffijzakken ter laatstgeno-

plaatse. Zij zijn voorts, zoo lang de voorraad
bij de Directie en hare Agenten verkrijgbaar is,
25 Cents voor elk Exemplaar.

De Inschrijvings-Bijlatten, welke op de geno-

plaatsen te bekomen zijn, moeten op Donderdag
30 April, des middags ten 12 ure, vrachtfy
leverd zijn aan het Lokaal der Maatschappij te
sterdam, waarna onmiddellijk tot de voorloopige
wijzing zal worden overgegaan.
Amsterdam 11 April 1863.

CORN. VAN DER GOES Gr. en H. C. V.
DER GOES, Makelaars te Rotterdam, zijn van meen-
als last hebbende van hunne Meesters, na ge-
aangifte volgens de Wet, te Verkoop, op Woens-
den 15 April 1863, des voormiddags ten 11
uur voor het Pand Noordhey, aan de westzijde van
Leuvehaven, wijk 3, n.º 369:

256 Vaantjes
Nieuwe KRENTEN,
Circa 400 Doezen
Smirna VIJGEN,
en 50 Balen
Gedroogde APPELEN.

En dat bij Kavelingen, zoo als in de Notitie
worden aangewezen.
Nadere onderdrijving bij bovengenoemde Makelaars.